

AKTUALNO VPRAŠANJE

V načelu je nadurno delo prepovedano, ker je splošno znano, da je tako delo dražje, torej običajno nerentabilno, čisto škodljivo zdravju delavca in varnosti pri delu. Pri intenzivni izrabi delovnega časa lahko glede na fiziološke zahteve dela nastopa nadurno delo le kot stroga izjema in kot tako jo zakon tudi dovoljuje v 176. čl. naštetih petih izjemah. V teh izjemah pa sme nadurno delo trajati največ osem ur na teden oziroma 12 ur v kmetijstvu, gradbeništvu, gozdarstvu itd. (čl. 177 ZDR). Vendar v tej omejitvi NISO MISLJENE tudi ure eventualnega dela na dan tedenskega počitka (za remont in podobno), ki jih je treba le odrejati in obračunati kot nadurno delo. Vprašanje nadurnega dela pa ne kaže

zamenjati z vprašanjem delovnega časa v gospodarskih organizacijah s sezonskim značajem dela (kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvu, industrija gradbenega materiala, sezonsko gostinstvo in podobno — čl. 166 ZDR). V teh je v času sezone možno s pravili gospodarske organizacije določiti tudi daljši REDNI DELOVNI ČAS kot 8 ur na dan oziroma 48 ur na teden s tem, da povprečno število ur (računsko povprečje) v teku enega leta ne presega 8 ur na dan. Vendar redni delovni čas v takem primeru ne sme presegati 10 ur na dan. Poleg tega pa 176. čl. v točki 3 ZDR dovoljuje za sezonsko delo tudi uvedbo nadurnega dela do 12 ur na teden. Tako bi trajalo delo v teh gospodarskih organizacijah v času sezone z enournno prekinitvijo od 5. ure zjutraj do 18. ure zvečer, kar je glede

na fiziološke zmožnosti delavca ob učinkovito izrabljenem delovnem času prav gotovo skrajna meja. Poleg tega je možno nekatere probleme v praksi urejati tudi s primerno delitvijo delovnega časa (s pravili določiti delovni čas tako, da bo delavec na delu takrat ko značaj dela to zahteva na pr. oskrbovanje živine in podobno).

Organi delavskega upravljanja bodo morali urejati dosedanje probleme na področju nadurnega dela predvsem iz konkretnih vidikov organizacije dela, boljše izrabe delovnega časa, brez popuščanja socialnim in drugim težnjam, za kar jim nalaga novi zakon polno odgovornost.

AKTUALNO VPRAŠANJE

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ST. 15 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 24. FEBRUARJA 1958

Posvetovanje mladih tekstilcev Slovenije REALNE NORME IN SMOTRNO PREMIRANJE

Klubi mladih proizvajalcev naj bi vzgajali mlade za delo v samoupravnih organih - V vrstah ZK je še premalo mladine - V prihodnje več skrbi za splošno vzgojo mladih

Kranj, 22. februarja. — Danes so se v Kranju zbrali mladi delavci tekstilnih tovarn iz vse Slovenije. Posvetovanja so se udeležili razen 130 delegatov tudi organizacijski sekretar OK ZKS Kranj Albin Jensterle, sekretar Občinskega komiteja ZK Kranj Martin Košir, član predsedstva CK LMS Marjan Rožič in drugi. Posvetovanje je na pobudo CK LMS organiziral tovarniški komite LMS tovarne »Tiskanina«, poročilo pa je podal predsednik TK LMS »Tiskanina« Vili Tomat. Razprava je bila zelo pestra, saj je o najrazličnejših problemih tekstilnih delavcev diskutiralo okoli 35 mladih ljudi.

PRED ZAČETKOM POSVETOVANJA

Delegati so si imeli mnogo povedati, saj so se zbrali iz vse Slovenije

Razveseljivo je, da so mladi delavci tekstilnih tovarn iz Slovenije govorili o vseh najrazličnejših gospodarskih problemih. Njihova razprava ni bila le ozko govoriljenje o izključno »mladinskih« proble-

Prva mladinska brigada bo nosila ime Staneta Žagarja

Se nekaj dni in v Gorenjsko bo odšla prva mladinska delovna brigada, ki bo pomagala graditi cesto »Bratstvo in enotnost« od cestu Ljubljana-Zagreb. Na zadnji seji predsedstva OK LMS Kranj so člani sekretariata sklenili, da se bo imenovala prva brigada po Stanetu Žagarju. Do sedaj so še vse brigade, ki so se imenovale po narodnem heroju Žagarju dosegle najboljše uspehe. Upajamo, da bo tudi ta prva letošnja brigada lahko vsem v ponos. Stela bo 120 brigadirjev. Do sedaj je Okrajni štab zbral že 118 prijav. Med mladino pa je izredno veliko zanimanja. Prijave še prihajajo. Kdo pa bo lahko sodeloval pri tej mladinski akciji bo odločil šele strogi zdravniški pregled. Za komandan-

varnih sorazmerno mnogo hitreje znižuje in da na drugi strani nekoliko ni v delavskem svetu in upravnem odboru nobenega mladega človeka. V Gorenjskih tekstilnih podjetjih je stanje v primerjavi s ostalimi sicer nekoliko boljše, čeprav še vedno ne najboljše. Mladina se zaveda, da bo uspela pomladiti samoupravne organe le z nenehim izobraževanjem in delom.

»Mi mladi vidimo probleme,« je dejal eden izmed delegatov, »vemo kaj je treba kritizirati, naučiti pa

se moramo še, da bomo znali probleme na temeljni analiz reševati. Včasih se pri tem zhojimo dela, ki zahteva maksimum napora in se lotimo tistega, ki terja manj truda. Se tega se moramo znebiti. Mladi so precej razpravljali o klubih mladih proizvajalcev, kajti pokazalo se je, da v teh klubih lahko vzgojimo najboljše mladince, ki lahko sodelujejo v samoupravnih organih.

Največ pa so razpravljali o normah in premijah. Analiza, ki je

(Nadaljevanje na 2. strani)

Razgovor s poslanskim kandidatom Selška in Poljanska dolina imata pogoje za gospodarski razvoj

Tov. Staneta Prezija, sekretarja Okrajnega odbora SZDL Kranj, ki kandidira v občinah Gorenja vas, Zelezniki in Ziri v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS, smo vprašali:

»Kateri so, po Vašem mnenju, osnovni problemi Selške in Poljanske doline oziroma kakšne so perspektive za nadaljnji gospodarski razvoj tega gorenjskega področja?«

Tov. Stane Prezija je takole odgovoril:

»Poljanska in Selška dolina sta sicer geografsko ločeni z Blegoškim grebenom, vendar je gospodarska struktura obeh dolin enaka. V teh dolinah je gospodarsko življenje zelo pestro in lahko zasledimo v zadnjih letih velik razmah v celotnem gospodarstvu, za kar ima največ zasluge tamkajšnje prebivalstvo. V Zireh se je razvila iz nekdanjih majhnih delavnic velika tovarna specialnih čevljev Alpina. Tovarna »Metka«, ki postaja vsak dan gospodarsko močnejša, skupaj s tovarno Alpina zagotavlja boljše življenje mnogim delavcem tega kraja.

Ugodne pogoje za razvoj imajo Hotavlje s kamnoseštvo »Marmor«, kjer bi lahko zaposlili adriško delovno silo cele Poljanske doline. Mislim, da bi zato morali čimprej dokončno rešiti vprašanje obratovanja kamnoloma. S tem bo dano novo življenje Poljanski dolini, pridobljeni bodo novi viri dohodkov za prebivalstvo.

V Selški dolini je razvoj industrije dosegel že nekoliko več uspehov. Spričo gozdnega bogastva ima LIP Čevljarja velike gospodarske vire za izdelavo raz-

nihi industrijskih proizvodov in končnih izdelkov. Pomemben gospodarski dvig pa bo ustvarjen z novo tovarno »Niko« Zelezniki in bo s tem Selška dolina do-

bila močan industrijski objekt. Ne smemo pozabiti, da je v razvoju še več manjših obrtniških podjetij, ki jim bo treba vsestransko pomagati, da povečajo proizvodnjo in ustvarijo pogoje za svoj obstoj. Obe dolini imata za razvoj industrije lepe pogoje, pri tem pa je treba aktivno delati na uveljavljanju delavskega samoupravljanja, tako da bodo

Že kopica nagrad za naročnike

Se nekaj tednov, pa bo žreb iz vrst tistih naročnikov, ki bodo dotlej vplačali vsaj polletno naročnino za »Glas Gorenjske« (300 din) izbral na tradicionalnem nagradnem žrebanju srečne dobitnike.

MED GLAVNIMI DOBITKI STAKOLO IN RADIO APARAT

Ze doslej pa so prispevala mnoga darila naslednja podjetja: »Klasje«, Kranj — vreča be-

la; Društvo upokojencev, Kranj — steklenico likerja; »Gorenj-dotelej vplačali vsaj polletno naročnino za »Glas Gorenjske« (300 din) izbral na tradicionalnem nagradnem žrebanju srečne dobitnike.

le moke; »Iskra«, Kranj — namizni avtomatski telefonski aparat najnovejše izdelave; Restavracija »Jelen«, Kranj — steklenico likerja in steklenico vina; »Vino«, Kranj — 10 steklenic vina; »Peko«, Tržič — en par moških čevljev; tovarna mila »Oven«, Kranj — 6 kg Oven mi-

Jenko Alojz, dežnikar, Kranj — damski dežnik; trgovsko podjetje »Elita«, Kranj — termo-steklenico in dva črnilnika; Tovarna kos in srpov, Tržič — garnituro poljedelskega orodja in garnituro ročnega orodja; Restavracija in prenočišče »Pri Pošti«, (Nadaljevanje na 3. str.)

ZAČETNE TEŽAVE mestnega prometa v Kranju

PREMALO POTNIKOV — DNEVNI DEFICIT OKOLI 10.000 DINARJEV — KORISTNIKI DAJEJO NOVE PREDLOGE — PROGA STRAŽIŠČE-PRIMSKOVO JE ŽE PODALJŠANA DO BRITOFA

Že teden dni imamo v Kranju mestni avtobusni promet, ki povezuje dva skrajna naselja: Primskovo in Stražišče s centrom. Kot pravijo v »Avtoprometu«, bodo morali po sedanjih, prvih izkušnjah in na osnovi mnogih predlogov koristnikov marsikaj spremeniti v voznih redih, glede postajališč in drugega. Za zdaj je premalo potnikov. Precej polni so avtobusi samo v ranih jutranjih urah, precej potnikov je tudi v opoldanskem času, medtem ko dopoldne in tudi popoldne vozijo avtobusi malone prazni. Da bi krili celotne stroške prometa, bi morali prejeti za prodane vozovnice dnevno kakih 15.000 din. Dobijo

pa le 3 do 4.000 din. V podjetju so sicer že računali, da te proge ne bodo rentabilne, upajo pa, da se bo stvar stalno izboljševala, kar ugotavljajo že doslej. Potnikov je namreč iz dneva v dan več.

Prvi predlog potnikov oziroma prebivalcev zainteresiranih območij so že upoštevali s tem, da so že v soboto, 22. t. m., podaljšali progno s Primskovega do Britofa. Ko bodo zbrali še več predlogov, želja in izkušnji, čez kak teden ali več, tako pravijo v »Avtoprometu«, bodo skušali ta mestni promet čimbolj prilagoditi potrebam prebivalstva.

K. M.

treba razviti v turistične postojanke. Izboljšati bo treba tudi gostinstvo in trgovino v obeh dolinah, kajti le na ta način lahko pričakujemo razvoj turizma, ki bo prispeval k dvigu življenjske ravni prebivalstva.

V dolinah še ni dokončno rešeno vprašanje elektrifikacije nekaterih vasi. Obe dolini imata zelo slabo urejen promet in zelo slabe ceste, ki so predpogoj za izboljšanje gospodarstva v dolinah. Izboljšati bo treba zdravstvo in zdravstveno službo, kar bomo dosegli z graditvijo zdravstvenih domov. Treba bo misliti na izboljšanje razmer v šolstvu, na graditev in razširitev šol ter na okrepitev učiteljskega kadra. Vsa ta še nerešena vprašanja zahtevajo resnega in hitrega ukrepanja za izboljšanje gospodarstva v obeh dolinah, če hočemo, da bo življenje v njih teklo vzporedno z ostalimi kraji Gorenjske.

Zaupam v prebivalstvo obeh dolin, da bo z delom in trudom prispevalo čim več k naprednemu gospodarstvu. V teh prizadevanjih jih bo moral podpirati in jim pomagati tudi Okrajni ljudski odbor, največ pa se bodo morali opreti na svojo lastno delavnost in sposobnost. Prepričan sem, da bodo prebivalci Selške in Poljanske doline prav tako vztrajno delali za čim prvejšo povezuje Gorenjsko s Primorsko. Selška dolina je dobila še poseben pomen z novo zgrajeno cesto Petrovo brdo—Sorica. Na področju obeh dolin je mnogo lepih izletniških točk, ki jih bo

PABERKI PO SVETU

OPRAVIČILO ALI POSMEH? V uradnem poročilu poveljnika francoske vojske v Alžiriji generala Salana ob bombardiranju tuniške vasi...

To naj bi bilo opravičilo za barbarski napad na miroljubno civilno prebivalstvo!

Vprašanje je: po kakšni logiki lahko neka država z vojaško silo okrne suvereniteto druge, neodvisne in miroljubne države...

Določeni francoski krogi si še vedno umišljajo, da nad narodi v Severni Afriki lahko uveljavljajo svoje »godovinske« protektorske pravice!

JASNO — KRAJA!

Najprej so govorili, da so v Sovjetski zvezi spustili v vesirje umetni satelit prej ko Amerikanci zato, ker je v ZDA obstajalo nezdravo tekmovanje...

Vprašanje prvenstva je torej jasno! Se jasneje pa je, da so v ZDA še ljudje, ki na napredek znanosti gledajo izključno s stališča: kdo bo koga!

VARNOST IN NEVARNOST

Američani so uradno izjavili, da bi bilo skrajno nevarno za zahodni svet — predvsem pa ZDA — če bi bil sprejet načrt poljskega zunanjega ministra...

V isti sapi pa Američani zagotavljajo, da je absolutno varno, da ameriška letala letajo nad zapadnoevropskimi državami, opremljena z vodikovim orožjem.

Torej povsem novi pojmi o varnosti in nevarnosti! Seveda, samo za nekatere Američane!

Nova arabska država bo kaj čudna država. Imela bo sicer enotno zunanjo politiko, vojsko in zastavo...

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE «GORENJSKI TISK» / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK...

Se nadalje jasno in mrzlo zimsko vreme. V prvih dneh marca je pričakovati spet snežnih padavin.

LJUDJE IN DOGODKI V OBOJESTRANSKO KORIST

Oktober 1956. je vnesel znatne spremembe v notranje življenje na Poljskem. Poljska se je otrsela togih stalinističnih spon...

delegacija, ki jo je vodil podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović. Od 15. do 20. oktobra so potekala pogajanja...

Vladislav Gomulka in predsednik Tito v Ljubljani

nistrskega sveta Jaroševićem in družimi vidnimi poljskimi gospodarskimi funkcionarji. Glavni rezultat uspešnih pogajanj je bil uresničenje sklepa o ustanovitvi Komiteja za gospodarsko sodelovanje med Poljsko in Jugoslavijo.

Dasi se je trgovinska menjava izredno naglo in uspešno razvijala v zadnjih letih, kot pričajo gornji podatki, vendar po

mnenuju vodstev obeh držav to ne zadostuje za tesne odnose med dvema socialističnima deželama. Komite za gospodarsko sodelovanje je zato prevzel nase precej obsežne naloge...

Komite bo prav tako skrbel za izmenjavo izkušenj v planiranju in organiziranju gospodarstev obeh dežel kakor tudi v upravljanju proizvodnje. To so vsekakor pomembne novosti...

»Obe naši deželi«, je dejal podpredsednik Svetozar Vukmanović, »morata izmenjavati tako pozitivne kot negativne izkušnje. Očitno je, da tu ne gre za mehanično prenašanje izkušenj...«

Podpredsednik Jarošević pa je ob koncu pogajanj izrazil pričnanje, da bodo »pogajanja dala znatne uspehe in da bodo zelo koristna za obe deželi«.

Varšavski sporazum o gospodarskem sodelovanju je vnovič potrdil, da se med Poljsko in Jugoslavijo razvijajo resnično tesne in prijateljske vezi, hkrati pa je dal lep primer enakopravnega in iskrenega sodelovanja med dvema socialističnima deželama.

MARTIN TOMAŽIČ

v nedeljo smo zabeležili

V POČITNIŠKI ZVEZI PREMALO DELAVSKE MLADINE

Kranj, 23. februarja. — Danes je bila v Kranju letna skupščina Počitniške zveze kranjskega okraja. V preteklem letu je bilo delo te organizacije dokaj uspešno. Organizirali so taborjenje v Puli, ki se ga je udeležilo 406 članov PZ kranjskega okraja...

NOVI GASILSKI DOM V KRANJU

Kranj, 23. februarja. — Danes dopoldne je bila v Kranju redna letna skupščina kranjske občinske gasilske zveze. Na skupščini so obravnavali najvažnejše probleme in naloge gasilstva in požarnovarnostne službe v kranjski občini.

novem načinu dotacij, ki ga je sprejel na svoji prejšnji seji. Skupščina je bila mnenja, da bo treba resno proučiti ta problem, da ne bo na ta način delo v strelski organizaciji nazadovalo. Mnogo govora je bilo o pomanjkanju finančnih sredstev.

»ISKRA« ZMAGOVALEC

Nedelja, 23. februarja. — Danes dopoldne je mladinski komite tovarne »Iskra« priredil v počastitev volitev v Zvezno in Republiško ljudsko skupščino odbojgarski turnir na I. drž. gimnaziji v Kranju. Turnirja so se udeležile tri ekipe »Iskra«, »Sava« in dijaki tekstilne šole.

M. Z.

REALNE NORME IN SMOTRNO PREMIRANJE (Nadaljevanje s 1. strani) bila narejena v 54 podjetjih tekstilne industrije kaže, da norme prekorajčujejo povprečno od 100,5% do največ 109,2%. Kaže, da so norme v tekstilni industriji dokaj ostro postavljene in da dela 65,5% zaposlenih delavcev po normah.

REALNE NORME IN SMOTRNO PREMIRANJE

Analiza za prvih devet mesecev lanskega leta kaže, da je bilo premiranih v Sloveniji 41.749 delavcev tekstilne industrije in 3436 uslužbencev. Med temi so bili tudi primeri, da so bila premirana taka delovna mesta, ki premije ne zaslužijo. Mladinci so predlagali, naj bi bile premije tam in take, da bi vzpodbujale k čimvečjemu delovnemu uspehu...

Pri obravnavanju vse te široke problematike pa so se udeleženci posvetovalja spraševali zakaj se niso posvetovalja udeležili tudi zastopniki Združenja, sindikata ter Srednje tehnične tekstilne šole, saj bi tako lahko posvetovalje prineslo še več koristnih napotkov za bodoče delo. Med drugim so sklenili, da bodo v bodoče organizirali več posvetovalj mladim, ki delajo v samoupravnih organih, proizvodnih konferenc in poskrbeli za smotrno izobraževanje mladih ljudi.

naša kronika

STANJE ZDRAVSTVENE SLUŽBE JE NA JESENIKAH NADVSE PIREČE

V petek je bila v Kranju konferenca predsednikov občinskih svetov za zdravstvo, predsednikov upravnih odborov zdravstvenih domov, upravnikov zdravstvenih domov in predsednikov upravnih odborov ter upravnikov obratnih ambulant kranjskega okraja, ki jo je sklical okrajni svet za zdravstvo.

PREDLOGE VOLIVCEV BODO PROUČILI PRISTOJNI SVETI OBČINE

Na skupni seji Občinskega ljudskega odbora Bled, ki je bila v petek, so odborniki med drugim razpravljali o poteku zborov volivcev in o predlogih volivcev. Iz območja krajevnih odborov po vseh in naseljih se je udeležilo zborov volivcev 17% volivnih upravičencev.

ŠOFERJI GORENJSKE SE ZDRUŽUJEJO

Šoferji in avtomehaniki Gorenjske so sklicali prvi iniciativni sestanek za nedeljo, 23. februarja, da bi se dogovorili za ustanovitev Okrajnega odbora združenja šoferjev in avtomehanikov na tem območju. Dosej so imeli podružnice na Jesenicah, v Trzinu, Škofji Loki in v Kranju.

NEKAJ ZA LJUBITELJE JAZZA

Kranjski ljubitelji moderne glasbe so prišli v ponedeljek, 17. februarja na svoj račun. To pot so namreč prisluhnili modernemu ritmu popularnega ansambla Mojmir Sepeta iz Ljubljane. Kvintet, ki si je z nastopi v oddajah Radia Ljubljana pridobil velik krog oboževalcev, tudi tokrat ni razočaral publike.

gorenjski obveščevalci

šport - šport - šport - šport - šport

Jugoslavija: Madžarska - remi

MALI OGLASI

Telefonska številka naročniškega in oglašnega oddelka je: Kranj 475.

Siranke sprejemam ob delavskih od 7. do 15. ure — tudi ob sobotah, od 1. marca 1958 dalje. — Rangus Blaž, zlatar, Reginceva ulica 13. 265

2 mizarška pomočnika sprejemam na delo, takoj. — Rebolj Jože, mizarstvo, Selo pri Zirovnici. 270

Za delo v skladišču z železom sprejemamo delavce-težake. Plača do 52 dja na uro. S stanovanjem ne razpolagamo. Javite se v skladišču »Metalke«, Ljubljana, Titova 33 (na dvorišču »Globe-Spedicije«). 286

Izgubila sem žensko zapeljivo na avtobusni postaji v Kranju. Najdite/jla naprošam, naj jo proti nagradi vrne v oglašni oddelček. 287

Kmetijska zadruga Ljubno sprejme poslovaljo ali poslovodkinjo za trgovino. Nastop službe 1. marca 1958. 288

Ušel je pes ovčjak, sultan. — Kdor mi ga pripelje nazaj, dobi nagrado. — Trešč Adolf, Koroska 26, Kranj. 289

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6.00, 8.00, 10.10, 13.00, 15.00, 17.00, 22.00 in 22.55. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri, ob nedeljah pa ob 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 22.00 in 22.55. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri.

PONEDELJEK, 24. FEBRUARJA

8.05 Orkestralna matineja. 9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov VI. nadaljevanje.

10.10 Dopoldanski koncert komorne glasbe. 11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Imel sem jih rad...

12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Janez Banič: Kožne bolezni domačih živali.

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Ernest Adamič: George Stephenson.

15.40 Listi iz domačih književnosti — Obisk pri Venu Pilonu.

16.00 Portreti slavni pevcev — XVIII. oddaja tenorist Nicolai Gedda.

17.20 Srečno voznjoi (šoferjem na poti).

18.00 Mladinska oddaja. 18.45 Radijska univerza — Prof. Jože Gorščar: Industrijska revolucija našega časa — III.

20.00 Lucijan Marija Škerjanc: Sonetni venec, kantata v treh delih za soli, zbor in orkester.

TOREK, 25. FEBRUARJA

8.05 Domači napravi in poskočnice. 8.35 Šest orkestralnih miniaturn.

9.30 Slavni pevci in virtuozni vam pojo in igrajo. 11.30 Za dom in žene.

12.30 Kmečka univerza — Ing. Vilko Masten: Novi načini obrambe proti slani.

13.40 Pester spored opernih melodij.

14.20 Za otroke — Ela Peroci: Očala tete Bajavaje; Babica plete rokavice.

15.40 Potopisi in spomini — Ljotje Krakar: Pri pesniku Te-deuszu Rozewiczu.

16.00 Za ljubitelje in poznavalce. 18.00 Športni tednik. 18.30 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov.

18.45 Domače aktualnosti. 20.00 William Shakespeare: Sen kresne noči.

SREDA, 26. FEBRUARJA

8.05 Pisana paleta. 9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.

10.10 Iz naših studiov in koncertnih dvoran. 11.35 Radijska šola za višjo stopnjo — Ernest Adamič: George Stephenson.

12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Viktor Klanjšček: Varujmo gozdni pomladek pred divjadjo.

13.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Imel sem jih rad...

15.40 Pri klasičnih mojstrih — William Saroyan: Naši bratje s Filipinov.

16.00 Koncert po željah. 17.35 Operetni zvoki.

Naprodaj je novo še nerabljeno sobno pohištvo. — Naslov v oglašnem oddelku. 290

Prekletem avtomobilu avtobusne vozovnice Trboje-Kranj za neveljavno. — Stopfer Rozalija, Trboje 10, Smednik. 291

Zamenjam smrekove hlode za špirovce. — Zupanc Ana, Voglje št. 70. 292

Prodajam električni motor »Siemens«, jakosti 4 KM s 1400 obrabi na minuto ter stikalo in varovalke. — Gostilna Čirče, Kranj. 293

OBJAVE

RAK NA MATERNICI

je naslov naslednjega rednega predavanja s predvajanjem premjere slovenskega zdravstvenega filma. Predavanje prireja izobraževalna sekcija DPD »Svoboda« Kranj, to pot v sodelovanju z Okrajnim odborom Rdečega križa. Predaval bo zdravnik-specialist za ženske bolezni — dr. Igor Veter. Predavanje bo v sredo, 26. februarja ob 19.30. uri v zgornji dvorani Sindikalnega doma. Starše naprošamo, naj ne vodijo s seboj nedoraslih otrok.

18.00 Kulturni pregled.

18.30 Pesem slovenske zemlje — IV. Fantovske pesmi (nadaljevanje).

18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih. 22.15 Stari znanci pred mikrofonom — Plesni orkester Radio Ljubljana.

22.35 Zimska serenada. CETRTEK, 27. FEBRUARJA

8.05 Prihljubljene slovenske zborovske skladbe.

9.00 Na valovih romantične muzike. 11.30 Cicibanom — dober dan!

Milica Bartenjev: Trije prašički. 11.45 Pesmi za naše male. 12.30 Kmečka univerza — Ing. Mirko Pečar: Obratoslovje v gozdarstvu.

13.15 Zairajmo in zapojmo. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 Humoreska tega tedna — Jaroslav Hašek: Nogomet na Bavarskem.

16.00 Z našimi solisti in skladatelji. 18.00 Radijska univerza: Industrijska televizija.

18.45 Četrtekova reportaža. 19.50 Tedenski notranje-politični pregled. 20.05 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov.

21.00 Mao ce-tung — pesnik. 22.15 »Po svetu jazz«: Stan Kenton vam predstavlja...

PETEK, 28. FEBRUARJA

8.05 Odprimo glasbeni atlas. 9.00 Radijski roman — Roger Vailland: 325.000 frankov — VII. nadaljevanje.

9.20 Ob Sredozemskem morju. 10.10 Dopoldanski spored solistične glasbe.

11.30 Za dom in žene. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v marcu.

12.40 Gorenjski vokalni kvintet poje slovenske narodne pesmi. 13.15 Od arije do arije.

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Z avtobusom na pot. 15.40 Iz svetovne književnosti — Babani Batačarija: Obupane ženske.

16.00 Koncert ob štirih. 18.00 Iz naših kolektivov. 18.50 Družinski pogovori. 20.15 Tedenski zunanje-politični pregled. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih akcijah.

SOBOTA, 1. MARCA

8.05 Lepe melodije — znani naprevi. 8.35 Slovenski oktet vam prepeva.

9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo: Z avtobusom na pot. 11.00 Pionirski tednik. 12.00 Opoldanski spored opernih melodij. 12.30 Kmečka univerza — Jože Stergar: Solski vrt — učilo in kažipot. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 15.40 S knjižnega trga. 16.00 Glasbene uganke. 18.00 Okno v svet: Arabska federacija. 18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori. 20.00 Veseli večer. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

KIMO

»STORŽIC«, Kranj: 24. in 25. februarja ameriški barvni cinema-mascope film s stereofoniskim zvokom »CARMEN JONES«. — 26. febr. mehiški film »POSLEDNJA ZELJA«. 27. febr. angleški Predstave vsak dan ob 16., 18. in barvni film »SEMENJ ZELJA«. 20. uri.

»TRIGLAV«, Primskovo: dne 25. febr. mehiški film »POSLEDNJA ZELJA« ob 19. uri.

»SVOBODA«, Strazišče: dne 25. febr. mehiški film »POSLEDNJA ZELJA« ob 19. uri.

»RADIO«, Jesenice: 24. in 25. februarja ameriški barvni cinema-mascope film »KOMANČI«. — Od 26. do 28. febr. ameriški kriminalni film »VELIKA URA«.

»PLAVŽ«, Jesenice: 24. februarja angleški barvni film »ZVEZDA INDIJE« in italijanski film »ULICA«. 25. febr. italijan. film »ULICA«. 27. in 28. febr. angleški barvni film »ZVEZDA INDIJE«.

ZIROVNICA: 26. febr. angleški barvni film »ZVEZDA INDIJE«. DOVJE MOJSTRANA: 26. februarja ital. film »ULICA«.

KOROSKA BELA: 24. febr. ital. film »ULICA«.

BLED: 24. febr. ameriški barvni film »NAPREJ STRICEK WILLY«. 25. febr. ameriški film »mladinski »MALI BEGUNEC«. V ponedeljek, torek in četrtek ob 20. uri. V sredo ob 17. in 20. uri.

Radovljica: 25. in 26. februarja ameriški film »DEMONSKA ZE-NA«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 17.30 in 20. uri.

GLEDALISČE

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

V sredo 26. februarja ob 19. uri KONCERT. Spored izvajajo gojenci glasbene šole Kranj. Izven.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Zivilski trg v Kranju je bil v petek dobro založen. Zabeležili smo naslednje cene: fižol 60 do 80, ješprenček 95, ajdova moka 70, koruzni zdrob 50 do 55, ješprenj 70, kaša 70 do 80, krma za kokoši 35 do 40, krhliji 60, čebulček 200 do 250, šalotka 40, koruza 35 do 40, oves 25 in proso 40 din liter; korenček 50, navadno korenje 15 do 20, čebula 55 do 60, krompir 10, kislje zelje 35 do 40, kislja repa 25 do 28, redkev 30, koleraba 20 din kg; sir-skuta 90, surovo maslo 480 do 500, jabolka 80 do 100 din kg; mleko 30, smetana 200 din liter; kokoš 500 din kom, golobi 80 din komad, česen 5 do 10 din kom., zelena 10 do 50 din kom., por 5 do 10 din kom., hren 5 do 20 din komad, motovilec 25, radič 25 din merica, jajca 18 do 20 din komad.

V SKOFJI LOKI

Na Skofjeloškem trgu smo v soboto zabeležili naslednje cene: krompir 10 din, čebula 60 din kg, jajca 18 din komad, pesa 40din, korenček 40 din, zelje 5 do 15 din za kg, kislja repa in kislje zelje ter radič merica 20 din, česen 10 din glavica, peteršilj 5 do 10 din šopek, črna redkev 20 din kg, fižol 50 din liter, rumena koleraba 15 dinarjev, zajemalka smetane je veljala 15 din, komad sirčka 12 in komad pora 5 dinarjev.

NESREČE

SREČANJE V KLANCU

V petek, kmalu po 11. uri dopoldne je Rudi Naglič vozil tovornjak gradbenega podjetja »Gorenje« iz Radovljice po klanču iz Bistrice navzdol proti Trziču. Čep prav je bila cesta dokaj ledena, je sigurno vozil. Nepričakovano pa mu je privozil nasproti, po klanču navzgor drugi tovornjak podjetja »Preskrba« iz Trziča, ki ga je upravljal Jože Jerebic. Oba šoferja sta takoj pritisnila na zavore. Toda zavore na tovornjaku, ki je vozil navzdol niso pomagale. Na ledeni cesti je tovornjak drsel in trčil v nasproti prihajajočo vozilo. Gmota škoda tega »srečanja« na tovornjaku podjetja »Preskrba« je okoli 50.000 din, tovornjak »Gorenja« pa je dobil le nekaj prask.

Jesenice, 23. februarja. — Na umetnem drsališču na Jesenicah je bilo danes popoldne mednarodno srečanje med reprezentancama Madžarske in Jugoslavije. Po enakovredni igri, ki jo je žal precej motil slab led, se je igra končala 1:1. Res je, da so Madžari v teku igre imeli nekaj zrelhih priložnosti za dosego gola, vendar je odlični vratar naše reprezentance vedno pravočasno in zanesljivo interveniral. Jugoslovani za srečanje niso bili dovolj skrbno pripravljeni — igralci niso bili vigrani (bili so brez pravega treninga in brez odigrane tekme). To je bilo opaziti med vsjo igro, kajti domačini nikakor niso mogli pokazati dobre tehnične igre. Tekmo sta pred številnimi gledalci vodila sodnika Pogačnik in Klemenc. Začetek igre je pripadal Madžarom, ki s hitrimi akcijami poskušali ukaniti domačo obrambo, toda odlični branilci, predvsem

ŠKOFJELŠKI STRELCI PRVAKI OKRAJA KRANJ

Med tednom je tehnična komisija OSO Kranj pregledala rezultate strelskih družin, ki so tekmovali v okrajni medicinski ligi z zračno puško. Ugotovila je, da so proti pričakanju strelci iz Skofje Loke med člani osvojili prvo mesto s precejšnjim naskokom. Dosegli so 5021 krogov od 6000 možnih) pred »SAVO« Kranj 4829, Predosljami 4820 krogov itd. V ostalih disciplinah so strelske družine dosegle naslednje rezultate — članice: 1. Jesenice 2154, 2. Predoslje 2137, 3. Skofja Loka 2067 krogov; mladinci: 1. Jesenice 3074, 2. Skofja Loka 2943, 3. Primskovo 2780; pionirji: 1. Javornik 3192, 2. Sk. Loka 2693, 3. Primskovo 2506. — Prvoplasirane družine se bodo udeležile republiškega prvenstva, ki bo v Ljubljani.

Tekmovanje je trajalo dva meseca in je na njem sodelovalo preko 2000 strelcev z vse Gorenjske. — Kvaliteta strelcev je zadovoljiva, zlasti pa so se nekatere družine za to tekmovalno pripravele z vso marljivostjo. To dokazujejo tudi doseženi rezultati. —an

POKAL JE OSTAL NA JESENICAH

Jesenice, 23. februarja. — Včeraj in danes je bil na jeseniškem umetnem drsališču drugi mednarodni keljaški turnir. Sodelovala so moštva iz Italije, Avstrije, Zahodne Nemčije in ekipe Celja, Bleda in Jesenic. Skupno se je pomerilo 15 ekip. Rezultati: Jesenice I. 32 točk, EC Wiesl, Zah. Nemčija 29, Weiz Klamenn, Avstrija 27, ATUS Weiz, Avstrija 26, KAC Klagenfurt, Avstrija 20, Jesenice IV. 20 točk itd. Na turnirju so si Jeseničani ponovno osvojili prehodni pokal mednarodnega kegljanja na ledu. —

MLADINCI V BORBI ZA REPUBLIŠKO PRVENSTVO

Jesenice, 23. febr. — Na Jesenicah je bilo včeraj in danes mladinsko ekipno prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu za leto 1958. Pomerilo se je 10 ekip. V prvi skupini so se pomerili: »Odrede«, Ljubljana, »Partizani«, Kočevje, Jesenice, Koper in »Triglavi«, Kranj, ki je bil diskvalificiran. V drugi skupini pa: Ljubljana, »Fužinar«, Ravne, »Mladost«, Kranj, »Branik«, Maribor in Skofja Loka. V finalu za 1. in 2. mesto sta se pomerila »Odrede« in Ljubljana (5:3), za 3. in 4. mesto »Fužinar«, Ravne in »Partizan«, Kočevje (5:2), za 5. in 6. mesto »Mladost«, Kranj in Jesenice (5:3), za 7. in 8. mesto pa Koper in »Branik« (5:0). Vrstni red je torej naslednji: »Odrede«, Ljubljana, »Fužinar«, »Partizani«, Kočevje, »Mladost«, Kranj, Jesenice, Koper in »Branik«. —

SANKASKE TEKME AK JESENICE

Jesenice, 23. febr. — Akademski klub na Jesenicah je piredil danes na sankaske progi Planina pod Golico — Jesenice svoje prve sankaske tekme za klubsko prvenstvo. Tekmovali so v enoslednih. Prvi je bil Tomaž Trojar 3,20.2, 2. Dušan Prešeren 3,40.1, 3. Ignac Nagode 3,41.3. Proga je bila zaledenela, nevarna in je zahtevala dokaj drznosti. —

NOGOMET

TRIGLAV V BRATSTVO (Hrastnik) 10:4 (6:2)

Brun in Trebušček, so pravočasno zaustavili vse akcije. Domači so se nato otresli pritiska in začeli uprizarjati hitre napade preko kril, zlasti preko odličnega Popoviča, vendar niso izkoristili nekaj stoođstotnih priložnosti. Tik pred zaključkom prvega dela igre pa je Trebušček s črte kazenskega prostora ostro streljal. »Pak« se je odbil od vratarja, Trebušček se je pogнал na njim in to z uspehom. V 19. minuti je dosegel gol za domačine.

V drugi tretjini so se vrstili napad za napadom. Madžari so imeli več prilik za izenačenje, toda med vrati domačinov je stal odlični Jeseničan Novak. Naklonjena pa mu je bila tudi sreča, da je »Pak« nekajkrat udaril v vratarnico in se odbil v polje. V tem delu igre ni nikomur uspelo zadeti v črno.

V zadnjem delu igre je jugoslovanska reprezentanca potisnila

Madžare v obrambo in gol je takorekoč visel v zraku. Več tisoč gledalcev je viharno boderlo Valentarja v prodoru, toda nič. Madžarski vratar je strel hladnokrvno odbranil. Domačini so se kar naprej pritiskali, vendar je iz gneče pred golom Madžarov Žitva v 15. minuti dobil »pake« in se sam pogнал proti голу domačinov. Potrešel je mrežo Jugoslovnanov in izenačil rezultat. Zadnje minute je postala igra precej groba, vendar je ostal rezultat neizpremenjen.

Najboljši od Jugoslovnanov so bili Novak, Trebušček, Valentar in Popovič, od gostov pa dr. Szegry, dr. Kemokreszy in Molmar.

Pred srečanjem je sekretar Hokejske zveze Jugoslavije tovariš Gogala v imenu jugoslovanske Hokejske zveze izročil moštvo Jesenic pokal za osvojeno državno prvenstvo za leto 1957/58. —

U.

Uspeh Klinarja in Lakote

Kranjska gora, 23. februarja. — Včeraj in danes je bilo v Kranjski gori na tekmovalnih terenih na odličnem a skopo odmerjenem snegu republiško prvenstvo v alp-

BREZ KONKURENCE Slavica Zupančič

skih disciplinah za I. in II. razred ter 20 prvoplasiranih iz republiškega III. in IV. razreda. Oster trening na hitri smuk progji iz Bukovnika v Brstnino, ki je bil v petek, je trjal štiri poškodbe. Samo tekmovalje pa je bilo včeraj in danes in je minilo brez po-

Gorenjska: Zasavje

256 : 293,80

Skofja Loka, 23. febr. — Danes je bil v Skofji Loki telovadni dvoboj članskih vrst Zasavja in Gorenjske. Zaradi okrnjenosti gorenjske vrste, ki ni nastopila kompletna, so v vseh disciplinah, razen v preskoku čez konja, bili boljši Zasavci.

V skupni oceni je zmogala vrsta Zasavje za 37,80 točk. Med posamezniki je vrstni red sledeč: 1. Skaza (55,35 točk); 2. Oblak (54,60); 3. Trugar (54,35).

V posameznih disciplinah: preskok čez konja 1. Oblak (9,45 točk). — Bradlja: 1. Trugar (9,6). — Krogi: 1. Skaza (9,4). — Konj z ročaji: 1. Skaza (9,4). — Drog: 1. Skaza (9,4). — Parter: 1. Oblak (9,35).

OBČNI ZBOR TVD PARTIZAN KRANJ

V petek je imelo telovadno društvo Partizan iz Kranja svoj redni letni občni zbor, ki se ga je udeležilo precej članov in prijateljev društva. TVD Partizan Kranj ima nad 500 članov, ki so v pretekli sezoni dosegli precej pomembnih uspehov. Društvo je na tem občnem zboru temeljito spremenilo svoje vodstvo, ki v preteklosti ni vedno opravljalo svoje naloge tako, kot bi bilo potrebno. Kranjski telovadci so imeli ves čas dobre odnose s športnimi društvi v Kranju in jih bodo ohranili tudi v bodoče.

Že kopica nagrad za naročnike

(Nadaljevanje s I. strani)

Trzič — steklenico likerja; »Zeleznina«, Radovljica — vinski servis; »Tapetništvo«, Radovljica — blazino za stol; hotel »Grajski dvor«, Radovljica — steklenico fruškovskega biserarja; gostinsko podjetje »Turist«, Lesce — steklenico likerja; gostilna »Potočnik«, Bistrica — 11 žganja; gostilna »Marinšek«, Naklo — steklenico likerja; mesarsko podjetje Naklo — 15 klobas; Gorenjska oblačilnica, Kranj — večni jopič; »Kurivo«, Kranj — 1 t velenskega premoga; hotel »Evropa«, Kranj — 2 steklenici vina (bakarska vodica); Brivskofrizerski salon, Kranj — 2 hladni ondulaciji; Mestna slaščičarna, Kranj — torto; trgovsko podjetje »Izbira«, Kranj — 2 steklenici desertnega vina; pilarna »Triglavi«, Trzič — 2 kom. ploščatih pil in eno trioglato pilo; Ivan Pirnat, Zlato polje, Kranj — mizo s predalom; gostinsko podjetje »Stari Mayer«, — 1 steklenico likerja in 1 steklenico vina; Steklarstvo, Kranj — stensko ogledalo; Zadrugna mlekarna Čirče — 1 blok trapist sira; »Planika«, Kranj — en par ženskih čevljev in en par otroških čevljev; Mestna klavnica Kranj — salamo; Kos Anton, mizar, Klanc, Kranj — kuhinjski stol; Trgovina Strazišče (Pri Omanu) — 2 kg jajčnih testenin; steklenico likerja in 1 dozo marmelade; Trgovsko podjetje »Postrežba«, Kranj — steklenico likerja; Trgovsko podjetje »Gorenje«, Kranj — blago za moška hlače (kamgarn); Rudolf Hebbš, steklarstvo, Kranj — stensko ogledalo; Vino »Gorenjka« Jesenice — 3 steklenice žganja; hotel »Pošta«, Jesenice — 3 steklenice »Fernet« in 2 steklenici likerja; trgovsko podjetje »Kafša«, Jesenice — 1 malo steklenico likerja; Tapetništvo, Kranj — blazino za stol; Bombažna predilnica in tkalnica, Trzič — zavoj tkanin.

Dobitke zbiramo še v februarju. Podjetja vabimo, da sodelujejo v našem nagradnem natečaju.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Kako dolgo lahko živimo?

Človeškemu življenju je postavljena meja, ki pa se iz stoletja v stoletje vedno bolj pomika nazaj. Znanstveniki sodijo, da je predzgodovinski človek komaj preživel 18 let. Ljudje, ki so se rodili v 18. stoletju, so lahko računali, da bodo doživeli povprečno 36 let življenja. Na začetku tega stoletja je povprečno življenje Američanov znašalo 50 let, sedaj pa se je to povprečje dvignilo na 68 in pol leta. Tudi v Evropi so dosegli podoben napredek. Medicinska znanost je dala človeku nešteto dragocenih pripomočkov, s katerimi si obvaruje zdravje in življenja. Toda znanstveniki pravijo, da bi lahko živeli še dlje.

Dr. Edward Bortz, bivši predsednik ameriške medicinske družbe veruje, da bo napočil čas, ko bodo ljudje lahko živeli tudi 150 let. Čeprav se nam zdi ta izjava senzacionalna, pa jo lahko jemljemo resno, saj gre za izjavo ene največjih svetovnih avtoritet na tem področju. Dr. Bortz utemeljuje svojo izjavo z dejstvom, da žive živali šestkrat dlje, kot pa potrebujejo časa za doščanje. Po njegovem bodo tudi v prihodnjih letih odkrili izredno važna dejstva o sestavi človeškega telesa, kar bo omogočalo, da bo človek lahko ostal zdrav nekaj desetletij dlje kot doslej.

DEFINICIJA NA HITRO

Študentovska doba: Edini odhidi mladega moža med njegovo materjo in ženo.
Los Angeles: Sest predmestij išče mesto.
Zdravnik: Edini možak, ki nima nepogrešljivega sredstva proti nahodu.
Mladostna psihologija: Nekaj, s čimer otroci omejuje svoje starše.
Bar in nočni lokal: Kraj, kamor zahajajo ljudje, ki nimajo ničesar raz-
 vsiljati, da bi pozabili.

Statistike kažejo, da žive najdlje inženirji, trgovci, odvetniki, učitelji, duhovniki in kmetje. Smrtnost je večja pri samcih, vdovcih in ločencih... Če sta žena in mož istih let, potem ima žena več možnosti, da bo preživela svojega moža.

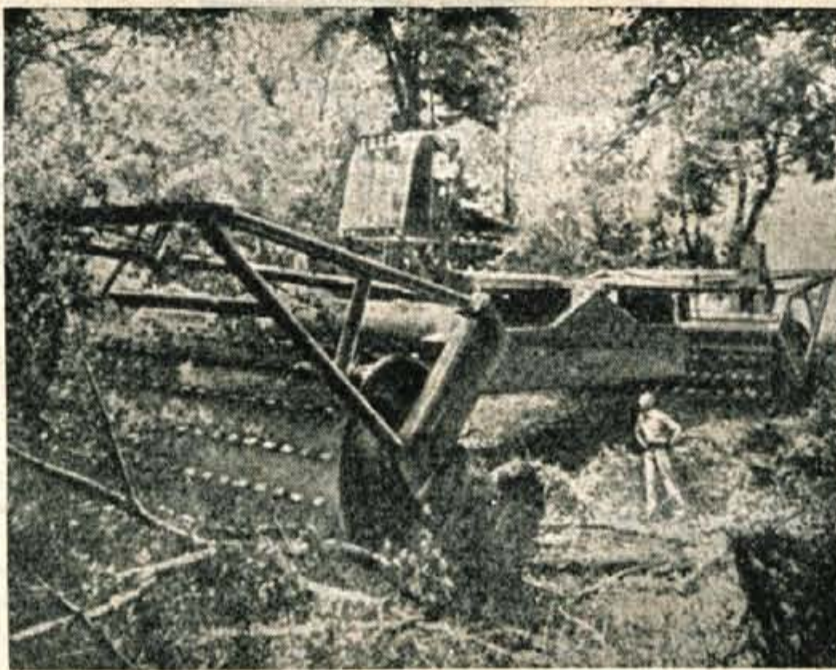
Dr. Bortz misli, da je odvisno od vsakega človeka posebej, kako dolgo bo živel. Ko je star 35 let, mora človek posebej začeti skrbeti za svoje zdravje. Čim več se mora sprehajati, voziti kolo, delati, plavati in se sploh ukvarjati s športom. V tej dobi morajo ljudje več jesti mesa, jajc in mleka ter piti dovolj tekočin, jemati pa manj maščobe. Spanje pa je prav tako zelo važen činitelj pri tem.

ZA RAZVEDRILLO

»Hm, ta pa še sedaj noče mirovati!»

KRČENJE GOZDOV NI LAHKO DELO

Američani so v ta namen konstruirali poseben stroj, ki človeku pri tem pomaga. Stroj, ki je navidez podoben velikemu buldožerju, ima dva 6 metrov dolga valja z močnimi jeklenimi zobmi, s katerimi ruje grmovje in dreve iz tal. Stroj je dolg 22 metrov in tehta 150 ton.

Zanimivosti

ZILA IZ PLASTIČNE MASE

V židovski bolniš. v New Yorku je kirurg dr. Hulmazel nekomu bolniku zamenjal del hudo obolele aorte skupaj z zaklopko s cevjo in ventilom iz plastične

snovi. Bolnik je kmalu po operaciji popolnoma okreval. V kirurškem svetu menijo, da je bila to ena izmed najtežjih in tveganih operacij, saj je bil zamenjan del žile tik ob srcu.

GLUHI IN TELEFON

Dva nizozemska strokovnjaka sta izdelala nov električni sistem, s katerim se gluhi lahko pogovarjajo po telefonu. Glasove prenaša vrsta električnih krogov, slušalka pa posreduje te impulze takimenovalni »škafli občutkov«, na katero položi gluhi roko.

NOVO MNENJE O VSEMIRSKIH POLETIH

Neki ameriški strokovnjak za raketne izstrelke je pred kratkim dejal, da bodo po njegovem mnenju mogoča poleta v vesolje že čez 30 ali 40 let. Pri tistih, ki bodo potovali na Mars, je več verjetnosti, da se bodo vrnili, kot je bilo takrat, ko se je Kristof Kolumb odpravil v Novi svet.

NOV SLOVENSKE UMETNIŠKI FILM «KALA» V SLIKI

V predzadnji številki »Glasa Gorenjske« smo obširneje pisali o tem, da na Gorenjskem snemajo slovenski umetniški film »Kala«. Današnji sliki prikazujejo, kako sta prikupna Helenca in Kala postala že dobra prijatelj (zgoraj) »Ali dovolj svetlo?«, se vprašuje režiser Andrej Hieng (spodaj, desno je režiser).

MIMI MALENEŠEK KONIC VIGENCI ROMAN

Držal je vrv v roki, počasi jo je vlekel, bila je dolga, mrzla in spolzka kakor kača. Počasi jo je potegnil prav do konca, do železnega obročka. Stal je nekaj časa, potem jo je izpustil, da se je zvila po tleh. Toda spet jo je pobral in jo znova začel vleči. Vlekel jo je kar naprej, prsti so jo sami premikali in niso hoteli nehati. Ves čas, ko jo je vlekel, je vedel samo to, da mora pohiteti, sicer bo prepozno. Vigenci, polje, travniki, prostrani rovt, vsa prihodnost bo izgubljena, če se zdaj ne odloči. Samo zarez za nožem, potem naj se zgodi... naj se zgodi...

Vlekel in vlekel je njen hlad na dlaneh in z očmi je iskal mesto, kjer bi jo zarezal. Našel ga je in segel v žep po nož.

V seniku so se glasno zasmeli, tudi Alešev veseli, malce zamolki, iz grla prihajajoči smeh je slišal vmes. Nenadoma se je prestrašil, da bo kdo stopil ven in mu prekrizal račune. »Moram,« si je rekel in odprl zakrivljeni nož. Nekoč ga je kupil na Dunaju za trideset krajcarjev — kako neumno, da mu zdaj ti krajcarji blodijo po glavi, celo prodajalno, kjer je nož kupil, je videl pred seboj, bila je majhna, na koncu predmestne ulice, v stari hiši z obdelanim pročeljem — in počasi je zarezal v vrv. Bila je trda, zmrznjena in to ga je ujezilo, zato je zarezal hlavno, skoro surovo, kakor bi se mu mudilo, da bi čimprej končal zoprnno delo. Prerezal jo je do zadnjih vlaken, pustil je samo toliko, da bi se ne pretrgala že pri povezovanju. Prvi močnejši sunek na ovinku pa jo mora pretrgati in potem... potem naj bo, kar mora biti. Pobral je prgišče snega in vrv trdno zlepil, nato jo je malomarno vrgel na tla in si mislil, da bo popolnoma pomrznila, preden bodo naložili in napake prav gotovo ne bodo opazili. Mirno je vtaknil nož v žep in počasi stopil nazaj pred senik.

»Ali mislite še kar sedeti?« je zaklical možem. »Začnimo nakladati, drugače nas bo noč lovila in ponoči se lahko komu zgodi nesreča.«

»He, he, he, pravkar smo vprašali Aleša, če bo znal spati pri ženi, ko je še tako mlad,« se je smejal eden od delavcev in drugi so mu hrupno pomagali. Potem so se možje izkobacali iz sena, Dominik je zategnil prve sani pred vrata in tarbeharji so lezli iz senika s polnimi naročji mrve. Stric Miklavž je držal v roki steklenico in jo ponudil Dominiku.

»Na, pij, da ne boš na škodi. Tako dolgo si bil zunaj, da smo skoro pozabili nate.«

Dominik je naredil dolg požirek, toda v steklenici je ostalo še nekaj žganja. »Nazaj ne bom nosil, izprazni jo ti,« je rekel in pomolil steklenico Alešu. Fant je nagnil in popil žganje, potem se je namrdnil in menil: »Močno je, čutim ga.«

Stric Miklavž je že ravnal seno, toda delavcem se ni mudilo. Počasi so nosili. Dominik, ki je mislil priganjati, se je premislil. Če bodo vozili o mraku, bo še boljše, lažje bodo verjeli, da se je zgodila nesreča. Oziral se je po soncu, ki je tonilo za rob. V dolini se je počasi zgoščeval mrak. V Kropli je zapel večerni zvon in Dominika je presunilo, da ima tako otožen, mrtvaški glas. Jutri bo zvonilo nekemu drugemu... Ne, na to zdaj ni hotel, ni smel misliti, saj bi se sicer kaj lahko zgodilo, da bi se z neprevidno besedo izdal. Čutil je, da mu po životu gomaze mravljinci. Dokler ni zvon utihnil, mu je bilo tesno pri srcu. Potem je tudi sam začel nositi seno, stric Miklavž je ravnal plasti. Visoko jih je grmadil, treba je bilo naložiti večje tovore kot prej, drugače bi ostalo seno še v rovту. Naložili so prve sani in potegnili druge pred vrata. Nazadnje so naložili Aleševe in jih povezali. Aleš, ki je bil pogumen od pijače, je nenadoma začel siliti, da bo vozil s prvimi sanmi. Drčo zdaj že dobro pozna, je trdil, in ne mara, da bi ga zmeraj puščali na zadnjih sanah kot otroka.

Dominika, ki je stal v bližini in vtikal sekuro vejarico in svojo torbo pod vrv, je pograbila neznanca jeza, skoro bes, zbal se je, da je bilo vse zastoj, da se njegov naklep ne bo uresničil.

Mimo zased na svobodna tla

Spomini na I. konferenco gorenjskih žena in deklet v Cerknem

Trinajst let bo poteklo v dneh od 25. do 27. februarja, kar so gorenjske žene in dekleta v času, ko je okupator, dasi-ravno že na koncu svojih sil, še vedno strahoval našo zemljo, prvič zborovale na konferenci takratne ilegalne SPZZ za Gorenjsko v Cerknem. Zborovanja se je udeležilo več sto delegatki iz Gorenjske, ki so tvegale življenjsko nevarno pot do daljnega Cerkna na Primorskem mimo sovražnih bunkerjev in zased. Zborovanja je trajalo od 25. do 27. februarja 1945 in je pokazalo izredno požrtvovalnost in politično aktivnost naših žena, ki naj bi jim bila vselej za svetel zgled. Tudi Podnart in okolica sta poslala na konferenco sedem delegatki.

Takole mi je opisala pot in zborovanja je agilna organizatorka AFZ za naše kraje tovarišica Jela K.

»Vznemirjene, a srečno hkrati smo bile, ko smo odpotovale. Same prekaljene ilegalke so bile z menoj, tovarišice Mara, Ana in Mihela. S kranjskega

področja je tvegalo pot dveh dni petdeset delegatki. Med njimi zasluži tovarišica Vrečkova, ki ji je bilo že šestdeset let, prav gotovo prvo priznanje. Sicer pa — kdo bi mogel zatreči v nas ogenj, ki je goril tedaj za stvar naše osvoboditve in pravičnejše družbe.

Dobro oprtane z najrazličnejšimi potrebščinami za naše borce smo se sešle na Jamniku nad Kropro z drugimi odposlankami iz zgornjesavske doline. Nadaljnjo pot sta nam varovali partizanski patroli. Ko smo hodile v prvem mraku nad Selcami, je rebra Jelovice, kjer nas je vodila pot, pravkar otpaval sovražni reflektor. Morale smo se pomikati naprej v previdnih razdaljah in globoko sklonjene, pa smo se le srečno prebile. Utrujene smo se ustavile prvič na Rudnem. V topli kmečki hiši so nas prijazno sprejeli in nam postlali. Toda naša pot ne bi bila ilegalna, če bi ostala ponoči nemotena. Sredi spanca so prilezli iz vseh kotov in špranj ščurki. Počitek

je bil pri kraju, vendar smo se proti jutru kljub temu dobre volje podale naprej. Zavest, da se bližamo osvobojenemu ozemlju, nas je kar sama nosila v visoke primorske bregove.

Na Farjem potoku so nas sprejele posebne partizanske straže, ki so kontrolirale vstop na osvobojeno zemljo. Ker smo bile oskrbljene s predpisanimi vstopnimi dokumenti, smo brž opravile vse formalnosti. Ne morem popisati občutkov, ko smo smele stopiti na svobodna naša tla. Sedaj nas je ta srečna zavest nosila še hitreje naprej. Na Črnem vrhu nas je presenetilo srečanje z italijansko partizansko brigado. Bile smo priče spoznanju, da so tudi tam naši prijatelji, ki se nam pridružujejo v skupni borbi proti fašistom.

V Novakah se nam je za spremstvo do Cerkna pridružila posebna partizanska izvidnica. V Cerknem so nas partizanske enote in delegatke, ki so nas prehitete, navdušeno sprejele. Na konferenci, ki se

je takoj začela, smo poslušale razna predavanja družbeno-političnega in organizacijskega pomena, poskrbeli pa so tudi za naše razvedrilo. Nastopila je s pestrim programom igralska družina, videle smo celo kinopredstavo. V šoli pa je bila prirejena književna in likovna razstava. Delegatke smo izmenjale med seboj izkušnje iz našega ilegalnega dela in dobile polno pobud ter napotil za našo nadaljnjo borbo.

Tako obogatene in preobložene z naročili za svojce borcev, kakor tudi z literaturo konferenca smo po treh dneh kar nerade zapustile ta košček že svobodne domovine. Na povratku pa smo le za las ušle toči krogel, ki jih je usula proti nam sovražna enota nastopajoča proti transportni partizanski enoti, ki je imela isto pot. Brez nadaljnjih nezgod smo se po nekaj urah vrnile spet na svoje domove, kjer so nas svoji že zaskrbljeno čakali. Pripovedovanja z našega pohoda seveda doma ni bilo ne konca ne kraja. Delo na terenu pa je potem še bolj zaživelo.

Na svojo akcijo smo bile lahko ponosne tudi zato, ker sta se vrnili tovarišici Ana in Mihela visoko odlikovani za požrtvovalno in pogumno ilegalno delo. JI.